

مشاهده دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده:	۰۰۰۰۲۴۴	شماره دادنامه:	۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۹۱۰
نوع پرونده:	درخواست ابطال	تاریخ دادنامه:	۱۴۰۰/۰۷/۲۸
شاک:	سیدمهرداد علی اشرف	نتیجه رسیدگی:	رای به عدم ابطال مصوبه
طرف شکایت:	بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران	مرجع صدور رای:	هیات تخصصی
دسته بندی:	نقل و انتقال حق بیمه (۰۷۰۳)		
مصوبه ها:	در خصوص عدم انتقال بیمه شخص ثالث به خریدار بعدی ۱۳۰۱۰۷ - ۴۰۱ - ۹۹ بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۹/۱۰/۰۸ در خصوص عدم انتقال بیمه شخص ثالث به خریدار بعدی ۱۵۵۶۴۸ - ۴۰۱ - ۹۹ بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۹/۰۹/۲۱		

پیام رای:

بخشنامه شماره ۱/۹۹/۴۰۱/۱۵۵۶۴۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ مدیر کل نظارت فنی بر بیمه های غیر زندگی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با موضوع تأکید بر رعایت الزامات مقرر در ماده ۲ آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۶ قانون بیمه شخص ثالث ابطال نشد.

متن دادنامه:

هیات تخصصی کار، بیمه و تامین اجتماعی

* شماره پرونده: ۰۰۰۰۲۴۴ و ۰۰۰۲۴۴۱

* شاک: سیدمهرداد علیاشرف و محمد علی آصفی راد

* طرف شکایت: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

* موضوع شکایت و خواسته: ۱. ابطال بخشنامه شماره ۱۳۰۱۰۷/۱۵۵۶۴۸ (مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۸) مدیر کل نظارت فنی بر بیمه های غیر زندگی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران - با موضوع انتقال تخفیفات بیمه شخص ثالث)

۲. ابطال بخشنامه شماره ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ (مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱) مدیر کل نظارت فنی بر بیمه های غیر زندگی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران - موضوع: تأکید بر رعایت الزامات مقرر در ماده ۲ آییننامه اجرایی تبصره ماده ۶ قانون بیمه شخص ثالث)

*شاک دادخواستی به طرفیت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران به خواسته ۱. ابطال بخشنامه شماره ۱۳۰۱۰۷/۱۵۵۶۴۸ (مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۸) مدیر کل نظارت فنی بر بیمه های غیر زندگی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران - با موضوع انتقال تخفیفات بیمه شخص ثالث) و ۲. ابطال بخشنامه شماره ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ (مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱) مدیر کل نظارت فنی بر بیمه های غیر زندگی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران - موضوع: تأکید بر رعایت الزامات مقرر در ماده ۲ آییننامه اجرایی تبصره ماده ۶ قانون بیمه شخص ثالث) به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیات عمومی ارجاع شده است. **متن فقره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:**

تمامی مفاد بخشنامه های فوقالذکر مورد شکایت قرار گرفته است.

دلایل شاک برای ابطال مقرره مورد شکایت:

شاک به موجب دادخواستی اعلام کرده است:

۱. ماده ۳۵۶ قانون مدنی، در معامله، هر چیزی که جزء یا از توابع مبیع شمرده شود را داخل در بیع و متعلق به مشتری میداند.

۲. با توجه به قاعده فقهی مالکیت تبعی «مَنْ مَلَکَ شَيْئاً، مَلَکَ مَا هُوَ مِنْهُ مِنْ ضَرُورَاتِهِ»، خریدار خودرو (انتقالگیرنده)، وقتی مالک خودرو میشود، مالک توابع و ثمرات آن -از جمله تخفیفات بیمه شخص ثالث- نیز میگردد.

۳. اصل ۴۰ قانون اساسی؛ بیمه مرکزی با تفسیری ناصحیح و به نفع خود، باعث ورود ضرر به مالکان خودروهای خریداریشده گردیده و مغایر اصل ۴۰ است.

۴. مطابق ماده ۲ آییننامه اجرایی تبصره ماده ۶ قانون بیمه شخص ثالث (مصوب ۱۳۹۷) میباشد که انتقال تخفیفات بیمه شخص ثالث به خریدار را مجاز دانسته است و مغایر با قانون نیز میباشد.

۵. در سطح کلان در حال حاضر، دارا بودن تخفیف بیمه شخص ثالث برای یک خودرو امتیاز محسوب شده و قیمت آن را افزایش میدهد و بخشنامه مورد شکایت، مغایر با رویه کنونی میباشد.

*در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل دفتر حقوقی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰۲۰۵۶۲۷۳۰ (مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰) به طور خلاصه توضیح داده است که:

۱. ماده ۲ آییننامه اجرایی موضوع تبصره ماده ۶ قانون بیمه اجباری، به علت توسعه شمول قانون، از سوی ریاست مجلس شورای اسلامی، مغایر با قانون اعلام شد و ماده ۲ و ۵ آییننامه مذکور طی مصوبه شماره ۱۳۷۲۶۴ت/۵۶۱۳۲هـ (مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۷) اصلاح گردید و بیمه مرکزی نیز در راستای انجام وظایف نظارتی خود و اجرای تبصره ماده ۶ قانون بیمه اجباری، بخشنامه‌های مورد شکایت را ابلاغ کرده است. مطابق با آییننامه اصلاحی و تبصره ماده ۶ قانون مذکور، انتقال تخفیفات به خریدار ممکن نمیباشد.

۲. با توجه به استناد شاکی به ماده ۳۵۶ قانون مدنی در خصوص مالکیت تبعی، لازم به ذکر است که این مالکیت در مورد حقوق مالی است، نه حقوق شخصیتی و رفتاری (حقوقی که به واسطه شخصیت یک فرد ایجاد میشود و منحصر به اوست و قابل انتقال نمیباشد). تخفیفات ناشی از نداشتن حوادث منجر به خسارت، که تشویقی برای راننده کمخطر میباشد، صرفاً مربوط به وی بوده و فقط قابل انتقال به اشخاص احصاشده در تبصره ماده ۶ قانون بیمه اجباری است. تخفیفات مذکور مطابق با درجهبندی کردن رانندگان به کمخطر، متوسط و پرخطر انجام میگردد و قانون نیز بر این اساس تصویب شده است و انتقال آزادانه آن به هر خریداری [با هر میزان کیفیت رانندگی]، نقض غرض قانون میباشد.

بنابراین استناد شاکی به ماده ۳۵۶ قانون مدنی مردود است.

۳. اصل ۴۰ قانون اساسی کاملاً منصرف از موضوع میباشد.

۴. موارد مورد شکایت صرفاً در مقام تأکید بر اجرای قانون و آییننامه اصلاحی هیأت وزیران صادر شده و وضع مقررات از سوی بیمه مرکزی صورت نگرفته است.

*در خصوص ادعای مغایرت مصوبه با شرع:

شاکلی در دادخواست، که در صفحه ۱۴ پرونده به ثبت رسیده است، به قاعده فقهی «من ملک شیئاً، ملک ما هو من ضروراته» اشاره کرده است؛ لیکن پرونده جهت بررسی مغایرت با شرع، به شورای نگهبان ارسال نشده است.

پرونده شماره هـ/۰۰۰۲۴۴۶ مبنی بر درخواست ابطال بخشنامه شماره ۹۹۶۰۱۸۵۵۶۴۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ مدیر کل نظارت فنی بر بیمه های غیر زندگی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با موضوع تأکید بر رعایت الزامات مقرر در ماده ۲ آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۶ قانون بیمه شخص ثالث در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۶ هیات تخصصی کار، بیمه و تامین اجتماعی مورد رسیدگی قرار گرفت و اعضا به اتفاق به شرح ذیل اعلام نظر نمودند:

رای هیات تخصصی کار، بیمه و تامین اجتماعی:

اولاً مطابق تبصره ماده ۶ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲، که بیان می دارد «کلیه تخفیفاتی که به واسطه «نداشتن حوادث منجر به خسارت» در قرارداد بیمه موضوع این قانون اعمال شده باشد، متعلق به انتقال دهنده است. انتقال دهنده می تواند تخفیفات مذکور را به وسیله نقلیه دیگر از همان نوع، که متعلق به او یا متعلق به همسر، والدین یا اولاد بلاواسطه وی باشد، منتقل کند»، علیهذا انتقال تخفیفات بیمه ای به مطلق خریدار وسیله نقلیه و جاهت قانونی ندارد. ثانیاً ماده ۲ آیین نامه اجرایی نحوه انتقال تخفیفات حاصل از نداشتن حوادث منجر به خسارت موضوع تبصره ماده ۶ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، به شماره ۹۵۲۰۲ت/۵۴۲۳۲هـ مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۱۵ هیأت وزیران و تبصره ۲ ماده مذکور که بیان داشته است «انتقال دهنده می تواند سابقه تخفیف مذکور را همزمان با انتقال مالکیت به انتقال گیرنده منتقل نماید یا هر زمان پس از آن سابقه مذکور را به وسیله نقلیه دیگر از همان نوع که متعلق به وی یا متعلق به همسر، والدین یا اولاد بلاواسطه وی باشد، منتقل نماید»، مطابق نظر رئیس مجلس شورای اسلامی در خصوص آیین نامه اجرایی مذکور مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۲ مغایر با تبصره ماده ۶ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲ اعلام گردیده و به دنبال آن، توسط هیأت وزیران مطابق مصوبه شماره ۱۳۷۲۶۴ت/۵۶۱۳۲هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۷ اصلاح شده و اعلام گردیده است که «انتقال دهنده می تواند سابقه تخفیف مذکور را همزمان با انتقال مالکیت یا هر زمان پس از آن به وسیله نقلیه دیگر از همان نوع که متعلق به وی یا متعلق به همسر، والدین یا اولاد بلاواسطه وی باشد منتقل نماید.» که موارد مذکور در رای شماره ۱۰۸۹۷/۰۹/۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۱ هیات تخصصی بیمه، کار و تامین اجتماعی نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

بنا به مراتب فوق، بخشنامه معترض عنه مغایر با قوانین و مقررات و خارج از حدود اختیارات مقام تصویب کننده تشخیص نگردید و رأی به رد شکایت صادر می گردد. این رای به استناد بند (ب) ماده ۸۴ قانون مذکور ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت اداری یا ۱۰ نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است.

محمد جواد انصاری

رئیس هیات تخصصی کار، بیمه و تامین اجتماعی

دیوان عدالت اداری